

Van Eekelen: 'Informatici, daal af uit ivoren toren'

door: Chris Nap

Marko van Eekelen stelt dat informatici werkzaam voor Nederlandse universiteiten en hogescholen, uit hun ivoren toren moeten afdalen om de aansluiting tussen het middelbaar informaticaonderwijs en het hoger informaticaonderwijs in Nederland te verbeteren.

Het gaat volgens Van Eekelen goed met informatica in Nederland, maar er is onvoldoende samenhang binnen het vakgebied. Van Eekelen stelt voor een structuur te ontwikkelen die de interactie en samenwerking tussen de verschillende onderwijsniveaus in het informaticavakgebied en het bedrijfsleven kan bevorderen en ondersteunen.

Van Eekelen neemt daarmee stelling tegen het voorstel van Jan Friso Groote van de Technische Universiteit Eindhoven, om het informaticaonderwijs op middelbare scholen af te schaffen, wegens gebrek aan kwaliteit. Volgens Groote heeft het middelbaar onderwijs een negatief effect op de instroom van jonge mensen in hoger informaticaonderwijs. Van Eekelen, universitair hoofddocent bij de sectie Digital Security binnen de faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica van de Radboud Universiteit Nijmegen, is het niet met Groote eens. Van Eekelen is initiatiefnemer en projectleider van het succesvolle Codeyard-project, waarin middelbare scholieren op zaterdagmiddag gezamenlijk op de universiteit aan hun eigen open-sourceprojecten werken.

Codeyard is maar één van de vele projecten die op de Radboud Universiteit lopen, waarbij middelbare scholieren zijn betrokken. Van Eekelen: "Er is in Nijmegen de afgelopen vijf jaar heel veel gebeurd. De informatici van de universiteit hebben de afstand tot middelbaar onderwijs en bedrijfsleven weten te verkleinen. Het is gelukt om middelbare scholieren de universiteit binnen te halen, voor een project, een opdracht of een masterclass op vrijdagmiddag. Wij gaan ook naar de middelbare scholen toe, voor een gastcollege, of een bijdrage aan de lesmethodiek Enigma voor docenten op middelbare scholen. Er is ontzettend veel contact met middelbare scholieren."

Nijmegen is volgens Van Eekelen niet de enige regio in Nederland waar het middelbaar en het hoger informaticaonderwijs samenwerken en goede initiatieven nemen om het middelbaar onderwijs te verbeteren. "Het is nu tijd voor de volgende stap. Er moet een ondersteunende structuur komen om alle ideeën en initiatieven te verbinden, te delen en uit te dragen naar de andere scholen. Als die structuur er niet komt, dan blijven de bestaande initiatieven losse stipjes op de Nederlandse kaart."

Via die structuur kan lesmateriaal worden gedeeld en uitgewisseld. Kant-en-klare projectblauwdrukken waar docenten met hun leerlingen mee aan de slag kunnen, worden ontsloten. Een goede basis om samen te werken versoepelt het verkeer tussen scholen, universiteiten en bedrijven. Universiteiten en bedrijven kunnen meehelpen leuke vakken aan te bieden. Dat lukt in het geval van wiskunde-d, waarom zou dat in de informatica niet kunnen?

Voorbeeld: "Het is niet moeilijk om binnen een van de bedrijven hier in de regio iemand te vinden die voor een groep scholieren een verhaal over een specifiek onderwerp wil vertellen. Maar dat is een eenmalige actie en de volgende keer moet ik weer een zoekactie starten." Behalve voor directe en praktische ondersteuning van het werk van docenten en leerlingen in het middelbaar informaticaonderwijs, is een structuur ook handig om bijvoorbeeld maatregelen te nemen om het aantal mensen met een informaticalesbevoegdheid te vergroten. Ook dat is volgens Van Eekelen hard nodig. Misschien is het verstandig om het makkelijker te maken een onderwijsbevoegdheid te halen. Misschien moet er een tweede CODI komen, het omscholingstraject voor informaticadocenten. Er zijn ideeën genoeg."

"Misschien ontbreekt die structuur binnen informatica omdat het vakgebied vergeleken met wiskunde een zeer jonge discipline is, die pas sinds 1981 aan Nederlandse universiteiten bestaat. Ik ben ervan overtuigd dat meer samenhang binnen het vakgebied informatica, goed is voor een bruisende sector en bloeiende industrie." Het zou volgens Van Eekelen ook goed zijn wanneer de IT-bedrijven zich effectiever zouden organiseren. "Het ondersteunen van de onderwijskant van het vakgebied neemt geen belangrijke plaats in het langetermijndenken van IT-bedrijven in. Dat moet veranderen. Als de aansluiting in het onderwijs verbetert, is er geld nodig voor de

structurele ondersteuning. Daarin kunnen de IT-bedrijven iets betekenen. Maar geld is niet het belangrijkste, maar wel belangrijk voor de instandhouding van het vakgebied op de lange termijn.

Verschenen in: Automatisering Gids nr. 47, 2008